

FOR 2002-06-24 nr 724: Forskrift om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard.

Skriv ut

DATO:	FOR-2002-06-24-724
DEPARTEMENT:	MD (Miljøverndepartementet)
AVD/DIR:	Internasjonal avd.
PUBLISERT:	I 2002 hefte 8 (Merknader)
IKRAFTTREDELSE:	2002-07-01, 2004-07-01
SIST-ENDRET:	FOR-2010-06-21-1073
ENDRER:	
GJELDER FOR:	Svalbard
HJEMMEL:	LOV-2001-06-15-79-§66 , LOV-2001-06-15-79-§71 , LOV-2001-06-15-79-§72
SYS-KODE:	BG08, BG24, D02
NÆRINGSKODE:	912, 9129
KUNNGJORT:	12.07.2002
RETTET:	09.10.2003 (§ 10)
KORTTITTEL:	Forskrift om miljøgifter på Svalbard

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20020624-0724.html>

INNHold

[Forskrift om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard.](#)

[Kapittel I. Innledende bestemmelser](#)

- [§ 1. \(formål\)](#)
- [§ 2. \(virkeområde\)](#)
- [§ 3. \(definisjoner\)](#)

[Kapittel II. Om miljøgifter](#)

- [§ 4. \(forbud mot utslipp av miljøgifter\)](#)
- [§ 5. \(forholdet til eldre virksomhet som har eller kan medføre fare for utslipp av miljøgifter\)](#)
- [§ 6. \(ny virksomhet som har eller kan medføre fare for utslipp av miljøgifter\)](#)

[Kapittel III. Om innsamling m.m. av avfall](#)

- [§ 7. \(forbud mot forsøpling m.m.\)](#)
- [§ 8. \(opprydding\)](#)
- [§ 9. \(innsamling m.m.\)](#)
- [§ 10. \(tvungen renovasjon\)](#)
- [§ 11. \(mottak og behandling av avfall\)](#)
- [§ 12. \(håndtering av farlig avfall\)](#)

[Kapittel IV. Om avløps- og avfallsgebyrer](#)

- [§ 13. \(plikt til å betale gebyrer\)](#)
- [§ 14. \(rammen for gebyrene\)](#)
- [§ 15. \(gebyrforskrifter om beregning, innkreving m.m. av gebyrer\)](#)
- [§ 16. \(forfalt krav på gebyr\)](#)

[Kapittel V. Avsluttende bestemmelser](#)

- [§ 17. \(unntak\)](#)
- [§ 18. \(tilsyn\)](#)
- [§ 19. \(klage\)](#)
- [§ 20. \(tvangsmulkt\)](#)
- [§ 21. \(straff\)](#)
- [§ 22. \(ikrafttredelse\)](#)

[Vedlegg 1: Grupper av farlig avfall](#)

[Kommentarer til forskrift om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard](#)

Forskrift om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard.

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet 24. juni 2002 med hjemmel i lov av 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (svalbardmiljøloven) § 66, § 71 og § 72.

Endringer: Endret ved forskrifter 22 sep 2003 nr. 1193, 23 juni 2004 nr. 974 (ikrafttredelse av kap III), 21 juni 2010 nr. 1073.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. (formål)

Denne forskrift har til formål å beskytte det ytre miljø på Svalbard mot stoffer som er spesielt skadelige, og å forebygge og redusere forurensning som kan være til skade for naturmiljøet eller kulturminner.

§ 2. (virkeområde)

Med de begrensninger som følger av folkeretten gjelder forskriften for Svalbards landområder med sjøområdet ut til territorialgrensen.

§ 3. (definisjoner)

I denne forskrift forstås med

- a) *miljøgifter*: stoffer som er tungt nedbrytbare eller akkumuleres i levende organismer og som kan gi skader selv når stoffet forekommer i lave konsentrasjoner;
- b) *avfall*: kasserte løsøre gjenstander eller stoffer. Som avfall regnes også overflødige løsøre gjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og renseanlegg mv., men ikke avløpsvann eller avgasser;
- c) *forbruksavfall*: vanlig avfall, også større gjenstander som inventar og lignende, fra husholdninger, mindre butikker, kontorer og lignende. Det samme gjelder avfall av tilsvarende art og mengde fra annen virksomhet;
- d) *produksjonsavfall*: avfall fra næringsvirksomhet og tjenesteyting som i art eller mengde skiller seg vesentlig fra forbruksavfall;
- e) *spesialavfall*: avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med forbruksavfall på grunn av sin størrelse;
- f) *farlig avfall*: avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr;
- g) *lovlig mottak*: virksomhet som har nødvendig tillatelse eller godkjenning;
- h) *planansvarlig*: grunneieren, eller den departementet bemyndiger, i det enkelte planområdet;
- i) *avløpsanlegg*: anlegg for transport og/eller behandling av avløpsvann;
- j) *avfallsordning*: organisert innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll mv. av forbruksavfall.

0 Endret ved forskrift 22 sep 2003 nr. 1193.

Kapittel II. Om miljøgifter

§ 4. (forbud mot utslipp av miljøgifter)

Utslipp av miljøgifter er forbudt dersom det ikke er lovlig etter forskriften her.

Spor av miljøgifter i vanlige utslipp fra husholdning, og utslipp av tilsvarende omfang fra annen aktivitet, omfattes ikke av forbudet.

§ 5. (forholdet til eldre virksomhet som har eller kan medføre fare for utslipp av miljøgifter)

Virksomhet som er lovlig etablert før forskriften trer i kraft, og som har eller medfører fare for utslipp av miljøgifter, kan fortsette uten tillatelse etter forskriften her.

Klima- og forurensningsdirektoratet kan likevel bestemme at eksisterende kullgruvevirksomhet og kullkraftverk må søke om tillatelse til drift som nevnt i første ledd. I søknaden skal det gis opplysninger om utslippets art, mengde og antatte virkninger for miljøet. Det skal også gjøres rede for tiltak for å begrense utslippene og kostnader forbundet med dette. Klima- og forurensningsdirektoratet kan på bakgrunn av slik søknad sette vilkår for den videre drift.

For annen etablert og lovlig virksomhet som ikke er nevnt i annet ledd, og som kan medføre fare for utslipp av

miljøgifter, kan Sysselmannen fastsette frist for når forbudet mot utslipp av miljøgifter i § 4 skal settes i verk. Sysselmannen kan om nødvendig fastsette de krav som skal gjennomføres.

0 Endret ved forskrift 21 juni 2010 nr. 1073.

§ 6. (ny virksomhet som har eller kan medføre fare for utslipp av miljøgifter)

Dersom forbudet i § 4 medfører utilsiktede konsekvenser for næringsvirksomhet som er funnet miljømessig forsvarlig på Svalbard, kan departementet om nødvendig gjøre unntak for slik virksomhet.

Kapittel III. Om innsamling m.m. av avfall

§ 7. (forbud mot forsøpling m.m.)

Ingen må tømme, brenne, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet.

Ingen må etterlate avfall utenfor planområdene. Sysselmannen kan i særskilte tilfeller gjøre unntak fra dette forbudet.

Første ledd er ikke til hinder for at avfall blir tatt hånd om ved lovlig mottak.

§ 8. (opprydding)

Den som har overtrådt forbudet i § 7 første eller annet ledd skal sørge for nødvendig opprydding.

Sysselmannen kan gi pålegg om at den som har handlet i strid med § 7 skal foreta opprydding innen en angitt frist. Dersom det er nødvendig, kan Sysselmannen sørge for at avfallet fjernes på vedkommendes bekostning.

§ 9. (innsamling m.m.)

Planansvarlig innenfor hvert av planområdene skal sørge for at det etableres et tilstrekkelig tilbud for innsamling og mottak av forbruksavfall. Dette kravet gjelder ikke forbruksavfall fra skip. For kasserte biler, snøscootere og farlig avfall skal den planansvarlige etablere en egen ordning.

Planansvarlig skal sørge for at innsamlet og mottatt avfall blir levert videre til lovlig mottak.

For produksjonsavfall og for avfall som oppstår utenfor planområdene, skal den ansvarlige sørge for transport og levering av avfallet til lovlig mottak.

Sysselmannen kan treffe vedtak om

- a) tiltak for å redusere avfallsmengden,
- b) innlevering, innsamling, mottak, transport, sortering og behandling av avfall,
- c) at visse slag avfall skal gjenvinnes eller fraktes bort med sikte på gjenvinning,
- d) at avfall skal fraktes bort for behandling andre steder.

0 Endret ved forskrift 22 sep 2003 nr. 1193.

§ 10. (tvungen renovasjon)

Den som genererer avfall i planområdene, plikter

- a) å delta i avfalls- og kildesorteringsordninger etablert etter § 9, og levere alt sitt forbruksavfall til disse ordningene,
- b) å betale gebyr for de tjenester som tilbys og
- c) å levere spesialavfall og farlig avfall til lovlig mottak.

0 Endret ved forskrift 22 sep 2003 nr. 1193.

§ 11. (mottak og behandling av avfall)

Den som vil etablere nye anlegg for mottak, mellomlagring eller behandling av avfall som kan medføre fare for forurensning eller virke skjemmende, skal ha tillatelse fra Sysselmannen.

Sysselmannen kan i enkeltvedtak bestemme at eksisterende anlegg som omfattes av første ledd må søke om tillatelse til videre drift. Bestemmelsen i § 5 annet ledd gjelder tilsvarende.

Sysseleannen kan for eksisterende og nye anlegg fastsette de vilkår som er nødvendige for å motvirke skader eller ulemper.

Det er ikke tillatt å foreta sluttbehandling av farlig avfall.

0 Endret ved forskrift 22 sep 2003 nr. 1193.

§ 12. (håndtering av farlig avfall)

Virksomheter skal ved levering av farlig avfall til mottak, gi opplysninger om avfallsmengde og avfallstype. Husholdninger som leverer farlig avfall, plikter ved levering så langt det er mulig å gi opplysninger om avfallsets opprinnelse, innhold og egenskaper, herunder så langt som mulig påse at det fremgår klart av emballasjen hva den inneholder.

Ved levering fra mottak skal slikt avfall være deklartert på eget skjema i henhold til gruppeinndelingen som angitt i vedlegg 1.

Virksomheter som leverer eller lagrer slikt avfall, skal påse at avfallet er emballert slik at det motstår påvirkning av kjemisk, fysisk og klimatisk art. Emballasjen skal være merket med deklarasjonsskjemaets løpenummer.

0 Endret ved forskrift 22 sep 2003 nr. 1193.

Kapittel IV. Om avløps- og avfallsgebyrer

§ 13. (plikt til å betale gebyrer)

Bruker eller eier av eiendom som er tilknyttet felles avløpsanlegg og/eller er omfattet av avfallsordning, skal betale gebyrer for de tjenester som tilbys i samsvar med forskrift etter § 15.

§ 14. (rammen for gebyrene)

Avløps- og avfallsgebyrer fastsatt i henhold til denne forskriften skal fullt ut dekke kostnadene til investering og drift som den som er ansvarlig for drift av avløpsanlegg og/eller avfallsordning har. Gebyret må ikke overstige den ansvarliges kostnader.

Gebyrene for eiendom som brukes som bolig, skal beregnes separat for den enkelte boenhet. Gebyrene skal fordeles på brukerne slik at det i størst mulig grad gir uttrykk for hva det koster å betjene den enkelte bruker med avløps- og avfallstjenester. Avfallsgebyrer bør differensieres slik at det kan bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning.

§ 15. (gebyrforskrifter om beregning, innkreving m.m. av gebyrer)

Sysseleannen, eller den departementet bemyndiger, kan i forskrift fastsette

- a) nærmere regler for beregning og innkreving av gebyrene,
- b) gebyrenes størrelse,
- c) til hvem gebyrene skal betales og hvordan innbetalt gebyr skal fordeles.

Slik forskrift kan omfatte et planområde eller deler av et planområde.

Den som er ansvarlig for drift av avløpsanlegg og/eller avfallsordning skal, på anmodning fra den som har myndighet etter første ledd, utarbeide et overslag over antatte samlede direkte og indirekte kostnader knyttet til avløpsanlegg og/eller avfallsordning for de nærmeste årene. Den som har myndighet etter første ledd skal normalt benytte dette som grunnlag for vedtak om gebyrenes størrelse.

§ 16. (forfalt krav på gebyr)

Forfalt krav på gebyr er sikret med pant i eiendommen etter lov om pant § 6-1. Gebyrene kan kreves inn av skattefogden i Troms etter reglene for innkreving av skatt på Svalbard.

Kapittel V. Avsluttende bestemmelser

§ 17. (unntak)

Når særlige grunner foreligger kan Sysseleannen, eller den departementet bemyndiger, gjøre unntak fra forskriften.

§ 18. (tilsyn)

Sysselmannen fører tilsyn med at forskriften overholdes.

§ 19. (klage)

Vedtak truffet i medhold av denne forskriften kan påklages i samsvar med forvaltningslovens regler.

§ 20. (tvangsmulkt)

For å sikre at bestemmelsene i forskriften eller vedtak i medhold av forskriften blir gjennomført, kan Sysselmannen fastsette tvangsmulkt i medhold av svalbardmiljøloven § 96.

§ 21. (straff)

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne forskrift, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år. Er det inntrådt eller voldt fare for betydelig miljøskade, eller det for øvrig foreligger særdeles skjerpene omstendigheter, kan fengsel inntil 3 år anvendes.

Medvirkning straffes på samme måte.

§ 22. (ikrafttredelse)

Forskriften, med unntak av kapittel III, trer i kraft 1. juli 2002. Sysselmannen bestemmer når kapittel III skal tre i kraft. Det kan fastsettes ikrafttredelse for kapitlet helt eller delvis og ulikt for de enkelte planområdene.¹

¹ Kapittel III i kraft 1 juli 2004, jf. forskrift 23 juni 2004 nr. 974.

Vedlegg 1: Grupper av farlig avfall

0 Overskrift endret ved forskrift 22 sep 2003 nr. 1193.

Gruppe 1	<i>Spillolje</i>
Gruppe 2	<i>Annet oljeavfall</i> (for eksempel: oljeavfall fra renseanlegg for oljeholdig avløpsvann eller tankrensing, forurensede drivstoffer og fyringsoljer, brukte oljefiltre)
Gruppe 3	<i>Stabile oljeemulsjoner</i>
Gruppe 4	<i>Løsemiddelavfall</i> (med og uten halogen)
Gruppe 5	<i>Maling, lim, lakk og trykkfarger</i>
Gruppe 6	<i>Destillasjonsrester</i>
Gruppe 7	<i>Tjæreavfall</i>
Gruppe 8	<i>Avfall som inneholder kvikksølv eller kadmium</i> (i kjemisk forbindelse eller metallisk tilstand)
Gruppe 9	<i>Prioriterte helse- eller miljøskadelige metaller eller metallforbindelser</i> (for eksempel vannløslige forbindelser av: bly, kobber, sink, krom, nikkel)
Gruppe 10	<i>Cyanidholdig avfall</i>
Gruppe 11	<i>Bekjempningsmidler</i>
Gruppe 12	<i>Isocyanater og andre sterkt reaktive stoffer</i>
Gruppe 13	<i>Etsende stoffer og produkter</i> (for eksempel sterke syrer og baser)
Gruppe 14	<i>Annet meget giftig, giftig eller miljøskadelig avfall</i>

Kommentarer til forskrift om miljøgifter, avfall og gebyrer for avløp og avfall på Svalbard

Til kapittel I. Innledende bestemmelser

Til § 1 (formål)

Svalbardmiljøloven har til formål å opprettholde et tilnærmet uberørt miljø på Svalbard. Svalbards natur og kulturminner er svært sårbare, og denne forskriften har til formål å beskytte det ytre miljø på Svalbard mot miljøgifter, og å forebygge eller redusere forurensning som kan være til skade for naturmiljøet eller kulturminner.

Stoffene som regnes som miljøgifter er spesielt skadelige for miljøet fordi de er akutt giftige, oppkonsentreres i planter og dyr gjennom næringskjeden og forblir i miljøet i lang tid. Et miljø med begrenset artsriktighet og kaldt klima vil være spesielt sårbart mot tilførsel av miljøgifter. Det er derfor særskilt viktig å beskytte Svalbards sammenhengende villmark, landskapselementer, flora, fauna og kulturminner mot slike stoffer.

Avfall kan både skade naturen og virke skjemmende. For avfall som inneholder miljøgifter er det, på bakgrunn av de særlige problemer miljøgifter i det arktiske miljø kan medføre, krevd separate ordninger. Gjenvinning kan stimuleres gjennom eventuelle separate innsamlingsordninger også for annet avfall.

Forskriftens formål vil fremmes dersom den enkelte virksomhet legger til grunn prinsippet om best tilgjengelig teknologi, jf. svalbardmiljøloven § 10. Prinsippet skal legges til grunn når virksomheter gis tillatelse til forurensende utslipp, jf. svalbardmiljøloven § 10 og § 57.

Til § 2 (virkeområde)

Paragrafen viderefører svalbardmiljølovens geografiske virkeområde.

Forskriften omfatter ikke bare Svalbards landområder, men også sjøområdet ut til territorialgrensen.

Svalbards landområder omfatter alle øyer, holmer og skjær mellom 10 og 35 grader østlig lengde og 74 og 81 grader nordlig bredde, jf. svalbardloven § 1 annet ledd. Dette inkluderer blant annet Spitsbergen, Nordaustlandet, Barentsøya, Edgeøya, Prins Karls Forland, Kong Karls Land, Kvitøya, Hopen og Bjørnøya.

Territorialgrensen – yttergrensen for sjøterritoriet – går 4 nautiske mil fra grunnlinjene, jf. forskrift av 1. juni 2001 nr. 556 om grensen for det norske sjøterritorium ved Svalbard.

Til § 3 (definisjoner)

Paragrafen definerer en rekke begreper som benyttes i forskriften.

Bokstav a definerer hvilke stoffer som regnes som miljøgifter. Dette er stoffer som er spesielt farlige for miljøet ved at de oppfyller bestemte kriterier for bioakkumulering, høy akutt giftighet og lav nedbrytbarhet. De aktuelle kriteriene går frem av forurensningsmyndighetenes kriterier for uønskede egenskaper ved helse- og miljøfarlige kjemikalier og foreligger på faktaark TA 1709/2000. Forurensningsmyndighetene legger disse kriteriene til grunn for vurdering av om et stoff er en miljøgift i forhold til denne forskriften.

Miljøgifter kan grovt inndeles i tre grupper: tungmetaller, organiske miljøgifter uten klor og klororganiske miljøgifter. Forurensningsmyndighetenes Obs-liste inneholder eksempler på miljøgifter som oppfyller de forannevnte kriterier, men også mange flere stoffer enn det som regnes som miljøgifter. Stoffet er en miljøgift i følge forskriften her hvis det oppfyller kriteriet for akutt giftighet for vannlevende organismer i kombinasjon med lav nedbrytbarhet eller bioakkumulering eller begge disse egenskapene.

Obs-lista oppdateres med jevne mellomrom ettersom ny kunnskap krever endringer f.eks. i form av nye stoffer på lista. Obs-lista er tilgjengelig på Klima- og forurensningsdirektoratets nettside; <http://www.klif.no/> – Miljøstatus i Norge – Søk – Søk på emneord; Obs-lista. Faktaarket om kriteriene (TA nr. 1710/2000) og om Obs-lista (TA 1709/2000) kan dessuten fås hos Sysselmannen på Svalbard.

Eksempler på virksomhet som kan ha utslipp av miljøgifter er gruvedrift, varmekraftverk, avfallsforbrenning, industriprosesser, verksteder som f.eks. bil- og scooterverksteder, lege- og tannbehandling, og prosesser som avfetting, polering, skinngarving, sandblåsing, sprøytemaling, påføring og bruk av bunnstoff på båter. Eksempelene er ikke uttømmende.

Enhver virksomhet plikter å kjenne til de regler som gjelder for stoffer virksomheten håndterer eller som oppstår som følge av virksomheten.

Bokstav b definerer avfall i tråd med svalbardmiljølovens definisjon av avfall i lovens § 3. En del kulturminner på Svalbard som er vernet etter svalbardmiljøloven vil kunne oppfattes som avfall. Der det er grunn til å anta at avfallsgjenstander kan være vernede kulturminner, skal de ikke fjernes uten at dette først er klarert med Sysselmannen som kulturminnemyndighet.

Forskriftens inndeling av avfallet i ulike kategorier (forbruksavfall, produksjonsavfall, farlig avfall og spesialavfall), har betydning for hvilke regler som gjelder for innsamling og behandling av avfallet.

Bokstav c definerer forbruksavfall som vanlig avfall fra husholdninger, mindre butikker, kontorer og lignende. Også større gjenstander som møbler, kjøleskap og lignende omfattes av begrepet. Som hovedregel kan man si at forbruksavfall omfatter alt avfall som er påregnelig fra husholdninger og lignende. Avfall som kommer fra andre kilder, og som er av tilsvarende art og mengde, regnes også som forbruksavfall. Det vil ofte være avgjørende om det er avfall som lar seg behandle sammen med husholdningsavfall.

Bokstav d definerer produksjonsavfall som avfall fra næringsvirksomhet og tjenesteytende næring som i art og mengde skiller seg vesentlig fra forbruksavfall. Det typiske produksjonsavfallet er ensartet, stammer fra få kilder og

oppstår i store mengder, eksempelvis gruveavfall.

Definisjonen av spesialavfall i *bokstav e* innebærer at det avfallets størrelse som er avgjørende for om det faller inn under begrepet. Eksempler på spesialavfall er bil- og snøscootervrak.

Definisjonen av farlig avfall i *bokstav f* omfatter avfall med farlige egenskaper som medfører at avfallet enten er irriterende, etsende, helseskadelig, mutagent (arvestoffskadelig), giftig, eksplosivt, brannfarlig, miljøskadelig eller smittefarlig, som f.eks. løsningsmidler, malingsrester, sterke syrer/baser, kvikksølv og andre miljøgifter.

Mer utdypende informasjon om farlig avfall finnes i forskrift av 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. Denne forskriften er gitt i medhold av produktkontrollloven, og gjelder på Svalbard.

Ulike avfallstyper bør ikke blandes sammen. Uttynning av farlig avfall for å oppnå så lav konsentrasjon at avfallet ikke lenger omfattes av definisjonen av farlig avfall, er ikke tillatt.

Definisjonen av lovlig mottak i *bokstav g* er knyttet til spørsmålet om en virksomhet har nødvendig tillatelse til å motta de aktuelle typer av avfall. For mottak på Svalbard menes anlegg som er tillatt etter § 11 i denne forskriften. For avfall som blir brakt bort fra øygruppen menes anlegg som har nødvendig tillatelse etter nasjonal lovgivning i mottakerlandet.

Med nødvendig tillatelse forstås:

- at virksomhet som krever tillatelse fra myndighetene har slik tillatelse, eller
- at den virksomheten som drives er tillatt uten tillatelse fra myndighetene.

Til kapittel II. Om miljøgifter

Til § 4 (forbud mot utslipp av miljøgifter)

Bestemmelsens *første ledd* viderefører svalbardmiljølovens generelle forbud mot utslipp av miljøgifter til jord, luft og vann, jf. svalbardmiljøloven § 66 første ledd.

Forbudet innebærer bl.a. at den som bruker miljøgifter eller produkter som inneholder miljøgifter på Svalbard skal sørge for at eventuelle spill samles opp og leveres godkjent mottak for farlig avfall.

Annet ledd gir et generelt unntak fra forbudet i første ledd. Unntaket gjelder for spor av miljøgifter i vanlige utslipp fra husholdninger o.l. Med dette menes miljøgifter fra det som regnes som normal aktivitet i en husholdning og som er av en slik karakter at oppsamling vanskelig lar seg gjøre. Eksempler på slike sporutslipp kan være miljøgifter fra rengjøring, tøyskylling og vedfyring. Sporutslipp fra tjenesteyting som er unntatt fra utslippsforbudet, vil bare omfatte tilsvarende type og omfang som i husholdninger. For eksempel vil utslipp av miljøgifter fra vanlig rengjøring av arbeidslokaler, vask av arbeidstøy, oppvarming og lignende regnes som sporutslipp som er unntatt fra utslippsforbudet. Utslipp av kjemikalier i forbindelse med selve næringsvirksomheten vil ikke være omfattet av unntaket som gjelder sporutslipp.

Utslipp fra bruk av vaske- og avfettingsmidler til motorkjøretøyer som bil, scooter, fly og maskinpleie, avisningsvæsker til fly, utslipp fra sprøytelakkering/sprøytemaling, skinngarving, trykking og annen næringsvirksomhet som bruker kjemikalier omfattes ikke av unntaket for sporutslipp. Slik virksomhet reguleres av § 5 og § 6 i forskriften her.

Direkte utslipp av rester som inneholder miljøgifter omfattes ikke av unntaket. Når produkter som inneholder miljøgifter tas ut av bruk, gjelder forskriftens kapittel II, bestemmelser om avfall.

For bruk av miljøgifter eller produkt som inneholder miljøgifter gjelder substitusjonsplikten i svalbardmiljølovens § 10 annet ledd. Dette innebærer at bruk av miljøgifter og produkter som inneholder miljøgifter skal begrenses i størst mulig grad, og så langt som mulig erstattes med andre mindre miljøskadelige stoffer. Virksomheten skal velge det mindre miljøskadelige alternativet dersom det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Til § 5 (forholdet til eldre virksomheter)

Paragrafen modifiserer det generelle forbudet mot utslipp av miljøgifter for virksomheter som er lovlig etablert før forskriften trer i kraft, dvs. før 1. juli 2002. Slike virksomheter kan etter *første ledd* i utgangspunktet fortsette uten tillatelse, selv om de har eller kan medføre fare for utslipp av miljøgifter. Bestemmelsen er gitt for å sørge for en fleksibel gjennomføring av svalbardmiljøloven uten at dagens virksomhet på Svalbard blir ulovlig og må nedlegges ved ikrafttreddelsen av loven.

Bestemmelsens annet og tredje ledd gir regler for hvordan forbudet mot utslipp av miljøgifter på Svalbard skal anvendes for allerede etablert virksomhet på Svalbard. Det skilles mellom større virksomhet, som kullgruvevirksomhet og kullkraftverk som behandles *i annet ledd*, og mindre virksomheter som behandles i *tredje ledd*.

Kullgruver og kullkraftverk som er lovlig etablert ved forskriftens ikrafttreden vil åpenbart ha større utslipp av miljøgifter enn det som i følge § 4 annet ledd kan anses som spor (jf. kommentarene til § 4 ovenfor). Slik virksomhet kan som nevnt likevel fortsette i henhold til første ledd. Men dersom Klima- og forurensningsdirektoratet finner det nødvendig å vurdere vilkår om utslippsreducerende tiltak for slike etablerte virksomheter, kan Klima- og forurensningsdirektoratet bestemme at virksomheten må sende inn opplysninger i form av en søknad. Krav om søknad kan bli aktuelt dersom det viser seg at virksomheten medfører uheldige miljømessige virkninger på grunn av miljøgifter.

Søknaden bør inneholde opplysninger om følgende forhold:

- Beskrivelse av og opplysninger om selve virksomheten, herunder beliggenhet, antall ansatte og lignende;
- Type og omfang av miljøgifter som kan oppstå i forbindelse med virksomheten;
- Resipient/utslippsted og hvorvidt utslippet gjelder luft, vann eller jord;
- Begrunnelse for utslipp av miljøgifter;
- Tiltak for å begrense utslippene, f.eks. oppsamlings- og rensiltak, minimering av innsatsstoffer og vurdering av alternativer;
- Kostnader ved ulike tiltak.

Klima- og forurensningsdirektoratet kan bestemme hvilke opplysninger som er relevante i det enkelte tilfellet, og eventuelt be om andre opplysninger enn det som er listet opp foran.

Klima- og forurensningsdirektoratet kan ut fra tilgjengelige opplysninger sette vilkår med særlig vekt på hvordan miljøgiftutslipp kan begrenses og forebygges. Best tilgjengelig teknologi skal legges til grunn for vurderingen, jf. svalbardmiljøloven § 10.

Etablering av større virksomhet på ny lokalitet og vesentlig utvidelse av virksomhet på samme lokalitet med fare for økte miljøgiftutslipp må vurderes etter forskriftens § 6.

Mindre virksomheter med fare for utslipp av miljøgifter vil kunne være bil-, scooter- og maskinverksteder, bensin/drivstoffstasjoner, virksomheter som driver vei og anleggsarbeid, vedlikehold og rehabilitering av bygg, herunder sprøytemaling, sandblåsing og sveising, tannlege/legekontor, sykehus, rengjøring og avfallstjenester. Flyplassen i Longyearbyen er i forskriften her er å anse som mindre virksomhet.

Sysselemannen kan fastsette frist for når forbudet mot utslipp av miljøgifter skal være gjennomført både overfor en bestemt type eller gruppe av virksomheter eller overfor den enkelte virksomhet. Det innebærer at virksomheten må gjennomføre bestemte tiltak for at de skal være lovlige etter forskriften her.

For verksteder og drivstoffstasjoner vil dette bety at det innen fristen må installeres oljeutskiller for oppsamling av vaske- og avfettingsmidler. For virksomheter med utslipp av støv eller løsemidler til luft, kan bruk av filtre eller vangardin som reduserer utslippene være nødvendig for at disse skal anses som lovlige. For tannlegekontorer vil det innebære at det må installeres amalgamutskiller. For flyplassen vil det i tillegg til oljeutskiller kunne bli nødvendig med tiltak i forbindelse med bruk og oppsamling av avisningsmidler. Andre oppsamlings- eller renseanordninger som minimaliserer utslippene kan også bli nødvendig.

Sysselemannen kan også i det enkelte tilfelle be om at virksomheten redegjør for sine miljøgiftutslipp og på grunnlag av dette fastsette hvilke tiltak som skal gjennomføres for å bringe virksomheten i samsvar med § 4 i forskriften her.

Myndighet lagt til Klima- og forurensningsdirektoratet eller Sysselemannen kan i medhold av svalbardmiljøloven § 4 annet ledd utøves av overordnet organ dersom dette anses påkrevd.

Til § 6 (ny virksomhet som har eller medfører fare for utslipp av miljøgifter)

Utslipp av miljøgifter skal i utgangspunktet ikke tillates for ny større virksomhet slik som kullgruver, kullkraftverk, installasjoner for oljevirkosomhet og eventuelle annen større industrivirkosomhet. Unntaksbestemmelsen i denne paragraf er å anse som en sikkerhetsventil for tilfeller hvor forbudet rammer utilsiktet og absolutt.

Avgjørelser etter denne paragraf utøves av Miljøverndepartementet, dersom ikke departementet delegerer sin myndighet.

Til kapittel III. Om innsamling m.m. av avfall

Til § 7 (forbud mot forsøpling m.m.)

Bestemmelsen må ses i sammenheng med § 71 i svalbardmiljøloven, hvor det er fastsatt et generelt forbud mot å etterlate avfall utenfor planområdene. Innenfor planområdene skal avfallet leveres til lovlig mottak.

Forbudet mot brenning av avfall i *første ledd* retter seg i første rekke mot brenning i den hensikt å bli kvitt avfallet. Bålbrenning med rent trevirke, og ovnsfyring med papir og lignende omfattes ikke av bestemmelsen.

Forbudet mot forsøpling er knyttet til en vurdering av om avfallet kan virke skjæmmende eller føre til forurensning.

I henhold til *annet ledd annet punktum* kan Sysselmannen i særskilte tilfeller gjøre unntak fra forbudet mot å etterlate avfall utenfor planområdene. Dette kan være aktuelt for visse typer avfall, eller for mindre bosetninger og fangststasjoner hvor transport av avfall vil være vanskelig.

Til § 8 (pålegg om å rydde opp i avfall m.m.)

Den som har overtrådt forbudet mot forsøpling i § 7 første eller annet ledd plikter på eget initiativ å rydde opp etter seg.

Sysselmannen kan i henhold til *annet ledd* gi pålegg om opprydding, og om nødvendig foreta opprydding på vedkommendes bekostning, jf. også svalbardmiljøloven § 93 og § 97.

Til § 9 (innsamling m.m.)

Den planansvarlige skal etter *første ledd* sørge for at det etableres tilbud om innsamling og mottak av forbruksavfall innenfor planområdet. Tilbudet skal være tilstrekkelig til å kunne ta hånd om de avfallsmengdene som oppstår innenfor området.

Det skal etableres en egen ordning for mottak av farlig avfall, bilvrak og snøscootere. Slik ordning skal som minimum omfatte mottak, men kan også utvides til å omfatte regelmessig innsamling, for eksempel en gang pr. år. Det vises også til bestemmelsen i svalbardmiljøloven § 64 femte ledd, hvor det fremgår at etterlatte kjøretøy m.m. skal fjernes av eieren og bringes til lovlig mottak.

Alt avfall som oppstår utenfor planområdene skal etter *tredje ledd* bringes til lovlig mottak innenfor et av planområdene eller utenfor øygruppen. Det samme gjelder for produksjonsavfall som oppstår innenfor planområdene.

Helseinstitusjoner, veterinærer, lege- og tannlegevirksomhet plikter å foreta en hensiktsmessig og hygienisk oppbevaring av risikoavfall, herunder smittefarlig avfall. Som risikoavfall regnes blant annet medisinalavfall og sprøytespisser. Smittefarlig avfall er avfall som inneholder levedyktige mikroorganismer eller deres toksiner (giftstoffer) og som kan forårsake sykdom hos mennesker eller andre levende organismer, f.eks. rabiessmitte. Slikt avfall må håndteres slik at det ikke oppstår fare for spredning av smittestoffer.

Sysselmannen kan etter *fjerde ledd* gi nærmere bestemmelser, enten i forskrift eller ved enkeltvedtak, som anses som nødvendige for å sikre en hensiktsmessig og hygienisk oppbevaring, innsamling og transport av avfall. Sysselmannens myndighet gjelder både i og utenfor planområdene. Det kan fastsettes ulike bestemmelser for de enkelte områdene.

Til § 10 (tvungen renovasjon)

Husholdninger og virksomheter plikter å delta i de avfallsordninger som er etablert i planområdet. Som konsekvens av § 9 innebærer det en generell leveringsplikt for:

- forbruksavfall,
- kasserte biler og snøscootere, og
- farlig avfall.

Farlig avfall skal leveres innen rimelig tid. Det er ingen nedre grense for leveringsplikten, så alt dette avfallet skal leveres.

Gebyr for den tvungne deltakelsen i avfallsordningene skal betales i samsvar med reglene i denne forskrifts kapittel IV.

Til § 11 (mottak og behandling av avfall)

Den som vil etablere nye anlegg for mottak, mellomlagring eller behandling av avfall, der avfallet eller virksomheten kan virke skjemmende eller medføre fare for forurensning, må etter *første ledd* ha tillatelse fra Sysselmannen.

Med behandling av avfall menes prosesser som endrer avfallets egenskaper med tanke på videre disponering. Slike prosesser leder enten til gjenvinning eller sluttbehandling av avfallet.

Sysselmannen vurderer i hvert tilfelle om eksisterende anlegg trenger å søke om tillatelse til videre drift, jf. *annet ledd*.

Sysselmannen kan i en eventuell tillatelse stille de vilkår som finnes nødvendig for å motvirke skader og ulemper for miljøet. Slike krav kan eksempelvis også omfatte plikt til å føre journaler, nødvendige krav om beredskap ved fare for akutt forurensning, internkontroll m.m.

Forbudet i *fjerde ledd* mot sluttbehandling av farlig avfall omfatter ikke prosesser som fører til at ressursene i avfallet kan utnyttes til nye produkter eller råvarer, så lenge virksomheten kan foregå uten utslipp. Forbrenning av farlig avfall (med eller uten energigjenvinning) omfattes også av forbudet, med mindre Sysselmannen har gitt særskilt unntak etter § 17.

Bestemmelsen i svalbardmiljøloven § 66, som i utgangspunktet fastsetter forbud mot utslipp av miljøgifter, vil for øvrig gi rammer for hva som kan tillates.

Til § 12 (håndtering av farlig avfall)

Ved transport av farlig avfall fra Svalbard kreves det at hver avfallstype ledsages av et skjema (deklarasjonsskjema) som gir opplysninger om avfallet for å motvirke eventuelle skader under lagring og transport, og for å lette sluttbehandlingen.

Det er mottaksanlegget som har ansvaret for at deklarasjonsskjemaet blir fylt ut. Skjemaet skal senest fylles ut når avfallet skal leveres videre. Virksomheter som leverer farlig avfall skal gi de nødvendige opplysninger overfor mottaksanlegget for å sikre at skjemaet blir korrekt utfylt. Husholdninger skal så langt det er mulig gi tilsvarende opplysninger, men det kan ikke kreves at husholdninger fyller ut deklarasjonsskjema.

For å lette deklareringsen er det en fordel om farlig avfall leveres i originalemballasjen, eller at det fremgår av emballasjen hva den inneholder.

Avfallet bør ikke lagres lengre enn nødvendig før det leveres videre til endelig behandling.

Til kapittel IV. Om avløps- og avfallsgebyrer

Til § 13 (plikt til å betale gebyrer)

Bruker (leietaker o.a.) eller eier vil ved fastsettelse av forskrift etter § 15 være ansvarlig for å betale gebyr. Plikten gjelder fra den dato forskriften er trådt i kraft.

Til § 14 (rammen for gebyrene)

Gebyrene skal settes slik at de ikke overstiger nødvendige kostnader ved drift av avløpsanlegg/avfallsordning, men samtidig slik at de fullt ut dekker kostnadene, jf. svalbardmiljøloven § 72. I særlige tilfeller kan Sysselmannen, eller den departementet bemyndiger, med hjemmel i § 17 gjøre unntak fra dette.

Både direkte og indirekte kostnader knyttet til investering (kapitalkostnader), forvaltning, drift, vedlikehold m.m. kan legges inn i gebyrgrunnlaget, så fremt kostnadene har sammenheng med normal drift av avløps- og avfallsanleggene. Kostnader som er dekket på annen måte, for eksempel ved statlige tilskudd, må holdes utenom. Kostnader til oppfølging av forholdene i resipienter kan tas med i beregningsgrunnlaget.

Gebyrperioden er vanligvis ett år, slik at gebyrinntektene ikke skal overstige kostnadene i løpet av denne perioden. For å unngå stadige svingninger i gebyrene, er det anledning til å fastsette satser ut fra gjennomsnitt av planlagt/beregnet gebyrgrunnlag fordelt over en periode på inntil fem år.

Med « boenhet » forstås bolig med ett eller flere rom og med separat inngang, samt eget bad/wc og kjøkkendel. Med « bruk » av eiendom menes varige bruksmåter. At en eiendom midlertidig er ute av bruk, for eksempel ved at en bolig står tom i en periode, skal normalt ikke få innvirkning på gebyrene. Det kan likevel fastsettes særlige regler, for eksempel for bebyggelse som bare er i bruk deler av året.

Gebyr for avløp beregnes på grunnlag av målt eller stipulert vannforbruk. Ved stipulering av forbruk og fastsetting av gebyrsats legges bebyggelsens areal til grunn. Det kan også tas hensyn til bebyggelsens art og den bruk som gjøres av den, samt eiendommens beskaffenhet. Prinsipielt gjelder at mengden vann inn er like mengden vann ut.

Når det gjelder gebyr for avfall, oppfordres det til å ta i bruk differensierte gebyrer som virkemiddel for å redusere avfallsmengden og for å fremme gjenvinning. Muligheten for å ta i bruk slik differensiering bør utredes. For øvrig kan avfallsgebyr differensieres ut fra bl.a. avfallsmengde og deltagelse i kildesortering.

Med utgangspunkt i hovedprinsippene for gebyrberegning som fremgår av dette kapitlet, gis det for øvrig ingen begrensninger for hvordan gebyrene skal beregnes. Dette kan således gjøres ut fra svært grovmaskede kriterier dersom dette anses mest hensiktsmessig.

Til § 15 (gebyrforskrifter om beregning, innkreving m.m. av gebyrer)

Nærmere regler om beregningen av gebyrene, størrelsen på disse og innkrevingen fastsettes i forskrift for de enkelte planområdene eller deler av planområdene. Før slike forskrifter er fastsatt for det aktuelle området, får reglene i dette kapitlet ingen virkning.

Blant annet for å unngå store svingninger i gebyrene, er det ofte nødvendig å ta hensyn til fremtidige kostnader til investering og drift. Det kan derfor være nødvendig å utarbeide planer e.l. for avløps- og avfallsvirksomheten, der fremtidige/planlagte kostnader er beregnet. Sysselmannen, eller den departementet bemyndiger, kan kreve at slike planer utarbeides som grunnlag for vedtak om gebyrenes størrelse. For øvrig plikter den ansvarlige å gi de opplysningene som er nødvendige for å kunne fastsette vedtak om gebyrenes størrelse.

Til § 16 (forfalt krav på gebyr)

Bestemmelsen tilsvarer bestemmelser som gjelder på fastlandet.

Til § 17 (unntak)

Sysselmannen, eller den departementet bemyndiger, kan gjøre unntak fra forskriften når særlige grunner foreligger. Det er vanskelig å si noe konkret om hva som må til av særlige grunner for å gjøre unntak. Bestemmelsen er ment å være en sikkerhetsventil.

Til § 18 (tilsyn)

Sysselmannen er tilsynsmyndighet.

Til § 19 (klage)

Enkeltvedtak kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Klima- og forurensningsdirektoratet er klageorgan for Sysselmannens enkeltvedtak. Klagen sendes det organ som har fattet vedtaket.

Til § 20 (tvangsmulkt)

Bestemmelsen viderefører svalbardmiljølovens bestemmelse om tvangsmulkt, jf. lovens § 96. Også de øvrige bestemmelsene i svalbardmiljøloven vedrørende gjennomføring og sanksjoner vil kunne komme til anvendelse ved brudd på forskriften her, selv om de ikke er uttrykkelig inntatt i forskriften.

Til § 21 (straff)

Bestemmelsen tilsvarer svalbardmiljøloven § 99.

Til § 22 (ikrafttreden)

Forskriften, med unntak av kapittel III, trer i kraft 1. juli 2002, dvs. samtidig med svalbardmiljøloven. Når det gjelder kapittel III bestemmer Sysselmannen når dette skal tre i kraft. Det kan fastsettes ikrafttredelse for kapitlet helt eller delvis og ulikt for de enkelte planområdene.

0 Merknader endret ved forskrifter 22 sep 2003 nr. 1193, 21 juni 2010 nr. 1073.

Databasen sist oppdatert 1. mai 2013